

Nezletilý žalobce byl poslán svým poručníkem do kovárny k žalovanému, by dal nabrousiti sekeru. Při broušení jejím odlétl od kovadliny úlomek kovu a poranil opodál stojícího žalobce tak, že přišel o oko. Prvý soud neuznal žalobní nárok důvodem po právu, odvolací soud třemi čtvrtinami.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Ve sporu jde jen o otázku zavinění, tedy o právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Po této stránce může se jednati jen o opomenutí. Opomenutí jest bezprávným tehdy, je-li podle zákona povinnost k pozitivnímu jednání. Není však třeba, aby tuto povinnost ukládal zvláštní zákonný předpis nebo zvláštní nařízení úřadu v konkrétním případě, stačí, jest-li taková povinnost uložena zákonem všeobecným, vztahujícím se ke všem případům, na něž zákonodárce rozumně mohl pomýšleti. Takovou povinnost jest odvozovati ze všeobecného zákazu §§ 335, 431 tr. zák., totiž povinnost, aby se každý rozumný člověk choval tak, aby z jeho jednání nebo opomenutí nevzešlo předvídatelné nebezpečí. Zásada ta dochází výrazu v § 1297 obč. zák., zvýšená míra této povinnosti vyslovena pak jest v § 1299 obč. zák. Použije-li se této zásady v souzeném případě, nelze přiznati dovolání žádné strany oprávnění. Nelze uznati, že bezpečnostní předpisy živnostenského práva pamatují na každý případ potřebných ochranných opatření, což není vůbec možné. Avšak kovář musí počítati s tím, že při jeho práci odletují štěpinky, to není příhoda neočekávaná, nýbrž zjev zcela obvyklý, jak správně usuzuje odvolací soud. Jest proto povinností, aby upozornil osoby, které nepatříce k zaměstnaným, se zdržují v kovárně v takové blízkosti u něho, že štěpinky je mohou zasáhnouti a zraniti na nechráněném místě těla, na toto nebezpečí, které není nic zcela nepředvídaného. Neukládá tedy odvolací soud žalovanému povinnosti téměř nemožné, usuzuje-li, že žalovaný nezachoval potřebné opatrnosti, že docela dal žalobci pokyn, aby zůstal státi v kovárně. V tom je zavinění žalovaného, které ho zavazuje k náhradě škody vzniklé žalobci. Ale jest správný i úsudek odvolacího soudu, že si ani žalobce nepočínal rozumně, postaviv se tváří ke kovadlině v kovárně. To byla neopatrnost, kterou by nebylo možné omluviti u žalobce, i když by se nehledělo k tomu, že je vyučený zámečnický, že tedy s nebezpečím při práci, o jakou šlo, počítati musil. Tu jest vedlejší, že neznal dobře úhel, ve kterém štěpinky u kováře při práci odletují. Měl se také sám chrániti proti možnosti, aby ho odletující štěpinka nezasáhla. Ostatně uvádí-li, že člověk zcela nezkušený by se byl snad obrátil zády ke kovadlině, doznává tím, že nezachoval ani nejmenší míru opatrnosti v tomto případě. Proto ani zavinění žalovaného nemůže ho zcela zprostiti spoluviny na škodě jemu vzniklé.

Čís. 14828.

K výkladu § 67 poj. zák.

Stanovily-li pojišťovací podmínky, že pojišťovací poměr se přenese na »nový silostroj«, jehož nabude pojistník do šesti měsíců po tom, co

přestal býti vlastníkem vozu uvedeného v pojistné smlouvě, jest roz-
uměti »nabytím nového silostroje« alespoň poměr obdobný vlastnickému
právu.

(Rozh. ze dne 31. prosince 1935, Rv I 2641/33.)

Srovnej rozh. čís. 14188 sb. n. s.

Žalovaný pojistil proti povinnému ručení silostroj. Podle pojišťova-
cích podmínek měl pojistný poměr býti přenesen na nový silostroj, jehož
by žalovaný nabyt do šesti měsíců po zcizení pojištěného silostroje. Ža-
lobkyně tvrdí, že tento případ nastal, domáhá se žalobou, by žalovaný
byl uznán povinným jí sdělit počet koňských sil, tovární značku, poli-
cejní číslo a účel, ke kterému se má nový silostroj používat. Žaloba
byla zamítnuta soudy všech tří stolic, nejvyšším sou-
dem z těchto

důvodů:

Názor dovolatelčin, že pojistník nechtěl nic jiného, než aby byl kryt
proti nárokům na základě automobilového zákona, avšak nikoli jako
vlastník automobilu, má proti sobě doslov pojišťovací smlouvy, v níž
jest jasně vyjádřeno vytknutým v ní zdrojem nebezpečí, že žalující spo-
lečnost pojistila žalovaného proti následkům zákonného povinného ru-
čení, jež by jej stihly jako vlastníka nákladního automobilu blíže v po-
jistce označeného. Ani další vývody dovolání nejsou s to tento dovolací
důvod (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) opodstatniti. Není o to sporu, že pojištění
zaniklo ohledně silostroje v pojistce uvedeného, nýbrž jde o otázku, zda
se pojistný poměr přenesl na jiný silostroj podle čl. 5, třetí odstavec do-
datečných ustanovení k všeobecným pojišťovacím podmínkám, a trvá-li
takto pojistný poměr nadále. Předpokladem pro to by bylo, jak plyne
z tohoto smluvního ustanovení, že pojistník nabyt jiného silostroje v šesti
měsících, od kdy přestal býti vlastníkem vozu uvedeného v pojistce.
Nenabude-li v této lhůtě jiného silostroje, zaniká podle posledního od-
stavce tohoto čl. 5 pojištění vůbec. Z toho, jakož z dříve uvedeného
doslovu pojišťovací smlouvy se podává při správném výkladu (čl. 278
obch. zák.), že se při nabytí jiného silostroje vyžaduje, když ne vlast-
nictví v přesném právním pojmu, tedy aspoň obdobný právní poměr;
ten však není založen skutečností v souzeném sporu zjištěnou, že žalo-
vaný po prodeji svého vozu provozuje dopravní živnost novým automob-
ilem, který koupil někdo jiný, na nějž zní také značkové vysvědčení,
tedy že provozuje žalovaný živnost automobilem cizím. Po této stránce
nedopadá na souzený případ rozhodnutí čís. 9939 sb. n. s., v němž se
neřeší takovýto právní poměr k používanému cizímu silostroji. Ostatně
žalobkyně tvrdí v žalobě, že žalovaný prodal automobil, na nějž se po-
jišťovací smlouva původně vztahovala, a že koupil ihned po prodeji
nový nákladní automobil, sama založila původní svůj nárok na obdob-
ném poměru, jaký se podává ze správného výkladu čl. 5 dodateč. ustan.
všeob. pojišťovacích podmínek. Proti tomu její názor, že rozhoduje je-
dině soubor práv a povinností, na základě nichž podléhá podnikatel
automobilovému zákonu a že tomu chtěl žalovaný při ujednání pojišťo-
vací smlouvy, nemá nijakého podkladu.